

Fred Kistenkas

TOEZICHT

Studenten komen niet naar Wageningen om colleges over wetgeving aan te horen. Toch evalueren ze het vak natuurbeschermingsrecht altijd verrassend positief. We wonnen zelfs allerlei onderwijsprijsjes. Het geheim? Is er niet. Wel had ik het twijfelachtige genoegen bij een gemeente te wonen met kennelijk ontegenwoordig weinig wetskennis. Zo eentje die nog nooit van de Ecologische Hoofdstructuur of het Natuurnetwerk had gehoord en onbekommerd bouwvergunning aan zichzelf verleende of heide, nachtzwaluw en zandhagedis opofferde aan zogenaamd duurzaam wonen, werken, cremeren en begraven in het groen en kapvergunning aan zichzelf verleende voor drieduizend bomen en dat ook weer propvol bouwde. Studenten dachten telkens dat ik een grapje maakte en lachten zich altijd rot. Totdat ik liet zien dat het echt was: de lach maakte dan steevast plaats voor ernst en diep besef dat je met de wet de wereld ook waarlijk beter kon maken. Hoe? Door al die gemeentelijke bouwplannetjes te onderwerpen aan preventief hoger toezicht en hogere planologische inzichten en regels. Maar uitgerend die nobele instrumenten van provinciale goedkeuring van ontwerp-bestemmingsplannen en de voor alle lagere overheden bindende planologische kernbeslissing (de PKB) van het rijk werden in het neoliberale tijdperk afgeschaft. Te betuttelend. We moesten vertrouwen hebben in gemeenten als 'mede-overheid'. Leve de snelle wethoudersplanologie.

'Moeten we dan wantrouwen hebben in de gemeente, meneer Kistenkas?', ja dat was altijd een lastige vraag want je kon wetenschappelijk niet bewijzen dat de laagste overheidslaag inderdaad een klungelige bestuurslaag was. Dat is natuurlijk ook niet zo; je hebt ook goeie gemeenten, maar ik kon wel zeggen dat je in de jurisprudentie vaak dezelfde klungelgemeenten terugzag en ook dat dat er best wel veel waren. Vorig jaar ben ik gestopt met hoorcolleges en dat is jammer want sinds kort kan ik me beroepen op een gedegen wetsevaluatie van een officiële staatscommissie die precies hetzelfde vindt: gemeenten moet je streng aansturen anders wordt het niks met milieu en ruimtelijke ordening. En *en passant* wordt er ook nog iets gezegd over een integrale Omgevingswet: niet aan beginnen. Hou vast aan sectorale milieu- en natuurwetgeving en voer weer de PKB en het preventieve goedkeuringsrecht voor ontwerp-bestemmingsplannen in. Een collega aan de Universiteit van Auckland, Nieuw-Zeeland, vertelde mij twee jaar geleden al dat zij daar als enig land ter wereld al bijna dertig jaar zo'n Omgevingswet als de onze van volgend jaar hebben en dat het een regelrechte ramp was. Het evaluatierapport van een regeringscommissie bevestigt dat nu ook keihard. Niemand wist dat in Nederland, maar gauw even een Volkskrant-artikel geschreven en dat leidde dan gelukkig toch nog tot kritische kamervragen.¹ Of dat genoeg is om het tij te keren? Mwah, ben bang van niet, althans *nog* niet, maar misschien leidt wantrouwen van hogere overheidslagen als provincies, van u en van Wageningse alumni inderdaad al tot een betere bestuurlijke wereld.

fred.kistenkas@wur.nl

¹ Tweede Kamer, schriftelijke kamervragen aan minister Ollongren (BZK), 9 december 2020 (2020Z24382).

foto Fred Kistenkas

Vanaf 26 januari (om de 14 dagen)
Webinarreeks robuuste watersystemen
www.witteveenbos.com/nl/nieuws/webinarreeks-robuste-watersystemen/

9 februari 2021
Praktijkcursus droogte
www.aequator.nl/cursussen

24 maart 2021
Cursus Beschermde soorten en ecologisch bosbeheer
www.naturio.nl

21 april
Symposium Basiskwaliteit voor Natuur, voorwaarde voor herstel
www.vogelbescherming.nl/basiskwaliteit

29 april
Praktijkdag bestrijding duizendknoop
www.probos.nl

20 april
Symposium steenmeel
www.hogeveluwe.nl/nl/agenda/steenmeel-symposium-hoge-veluwe

1 juni 2021
Cursus Bosethiek
www.klingenbomen.nl

Bossenstrategie

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Rijk en provincies samen een Bossenstrategie opstellen. In deze strategie benoemen zij ambities en doelen voor bossen in Nederland en brengen zij in beeld op welke wijze deze ambities vorm kunnen krijgen. Deze strategie is daarmee een gezamenlijk beleidsvoornemen.

Het februarinummer van het Vakblad Natuur Bos Landschap zal helemaal gewijd zijn aan de Bossenstrategie.